

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitótér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPI LAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Péntek, március 7.

Mai számunk főbb közleményei:

Tisza István a választójogért.
A nagybizottság döntése a lóvasut megváltásáról.
Panamázó volt hadügyminiszter.
Betiltották az aradszentmártoni gyűjtést.
Életunt aradi vasuti hivatalnok.
Öngyilkos bakkara-krupier.
Az állam és az aradi kulturpalota.
Ujból fenyeget a tömegsztrájk?
Késik a leszerelés
Biztosítva a béke.
Összeesküvő tót tanulók.
Kegyetlen kegyelem.
100.000 koronás csalás a Gyertyámosi Takarékpénztár kárára.
Tarkaságok.

Városi kötvények.

Arad, március 6.

Mikor Zágráb, Fiume és Pozsony a kötvénykibocsátó jogot megkapták, és e révén más városok is a kötvénykibocsátás érdekében kopogtattak, Lukács László pénzügyminiszter a parlament előtt is, meg a városokhoz intézett leiratokban igen erélyesen igyekezett ezt a tervet leinteni. Körülbelül úgy fejezte ki magát, hogy a három városnak mar meg van ez a joga, de a többinek megadni igen veszedelmes következményekkel járna. Ha nem is mondta ki, azt lehetett sejteni, hogy a városi kötvények az értékek piacán konkurrenciát eszinálnának az állam cimleteinek, és még jobban kimerítenék a külföldi tőkének azt a részét, amely magyarországi befektetésekre hajlandó.

Ha az ügyet a mai pénzvizonyok szem-

üvegein keresztül nézzük, akkor, tagadhatatlanul nem nagy jövő biztatja a városi kötvényeket. Az államadósság tipikus papirja, a koronajáradék a nyolcvanhárom és nyolcvannégy koronás árfolyam között tengődik. Sőt nemcsak a mi állampapirjaink vannak így. Arra a hirre, hogy az új rossz államkölcsonnt a rossz pénzvizonyok ellenére kibocsátják, Berlinben hihetetlenül megdrágul a pénz és ez érezteti kegyetlen hatását nálunk is. Ha az államkölcsonk kibocsátása ilyen nehézségekkel jár, akkor a községi kibocsátásokat nem kísérhetik jobb kilátások.

És mégis, azt látjuk, hogy ezekben a nehéz időkben (vagy talán ép ezek miatt) két magyar vidéki város kéri, szinte sürgetően követeli a kötvénykibocsátás jogát, hogy ennek révén nehéz anyagi viszonyain segítsen. Az egyik Nagyvárad, amely tulajdonkép nem is a maga ötletéből jutott a kötvénykibocsátás tervéhez. A Pallós-ügy révén ismeretes londoni bank, az Investment Registry hajlandó a város által kibocsátandó kötvényekre pénzt adni, ehhez azonban, természetesen, az szükséges, hogy a városnak kötvényei legyenek, a mihez viszont a kormány, illetve a törvényhozás hozzájárulása kell. Debrecen pedig hatvanmillió kölcsonszükségletét akarja kibocsátandó városi kötvények elhelyezésével fedezni.

Az, hogy a városi kötvények terve az erélyes leintés ellenére a felszínen maradt, és az, hogy külföldi pénzcsoportok az ilyen emissziókat hajlandók átvenni, pénzzé váltam, a fejlődött viszonyokat jellemzi. Va-

laha az is nagy merészség és újdonság volt, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank huszezer pengő forint kölcsönt adott Pest vármegyének. Ma pedig a városok hitel-elátásának az a módja, a hogy azt a kartellált nagybankok teszik, nem felel meg sem a vidéki városok igényeinek, se pedig gazdasági érdekeinek. A vidéki városok meg nem állítható fejlődésében új és új igények jelentkeznek, olyanok, a melyek elől kitérni nem lehet és a melyek természetesen csak hitelműveletekkel fedezhetők. Azok a kölcsönfeltételek, amelyeket újabban, sőt jobb pénzügyi viszonyok között is a kartellált nagybankok diktálnak a vidéki városoknak, óriási terhet jelentenek ezek háztartásában.

A pénzügyminiszternek, aki a vidéki városok e követelése dolgában bizonyára egy nézetlen van elődjével, a mai miniszterelnökkel, kettőt kell figyelembe venni. Az egyik az: hogy amíg a vidéki nagyobb városoknak nem áll módjában, hogy eddigi hitelezőiktől megszabaduljanak, addig a városok polgárainak pótdója fizeti meg a nagybankok hasznát. Azt garantálni pedig nem állami feladat. A másik pedig az: ha a külföldi tüke nem tartja szükségesnek, hogy a községi kötvények valamely nagybank nevével jussanak el hozzá, hanem elég jóknak tartja azokat akkor is, ha maguk a városok bocsátják ki, akkor nem helyes és nem erkölcsös, ha a városok kényszerítetnek a közvetítő szerepét játszó nagybankokra, amelyek ezt ugyancsak drágán fizetik meg.

Még bizonytalan Nagyvárad és Debre-

A kendő és a gyöngy.

Irta: Bede Jób.

I.

Ambós Ferenc igen rövid idő alatt gyönyörű karriérhez jutott. Vállalataiban szerencsés volt. Sok pénzt szerzett. A tőzsdén és a bankokban ismert jó név lett a neve. De sikere tovább terjedt. Tavolabbi körökben is érdekes férfinnak váltották Ambós Ferencet, olyan társaságokban, ahol a tréfákat, a szépen előadott történeteket szeretik. Mivelhogy Ambós Ferenc bejáratos volt az elegáns kaszinókban, járt színházba, járt színésznőkhöz, járt a művészek és az írók tanyáira ép úgy, mint az előkelő és negyedik emeleti zurokra, hát szívesen hallgatták az ő elbeszéléseit. Továbbá divatos ember lévén, nagy örömmel fogadták, ha saját magáról, kalandjairól és élményeiről beszélt és igen élvezték a saját magával is gunyolódó stílust, a komolysággal vegyes tréfát.

Most, ebben az időben, amelyről történetünk szól, épen egy dús gazdag városi házában vacsora után, a nagy szalonban kávézik a társaság. Az asztalokon drága pálinkák állanak. Szivarok, cigaretták ezüst és aranytartókban. Virágok. Cukor remek falakban. Most a ház urnöje sorra járja a vendégeket és emléktárgyakat oszt ki, finomművi aranyarku tarcákat az uraknak, cukorka-zsákokat, kis téskákat a hölgyeknek. Minderfelől hangos dicséretet hallatszanak. A kertletti kapitány még szellemelesen tiltakozik is:

— Nagyságos asszonyom, nem fogadhatom

el, még azt mondanák, hogy megvesztegettek és szemétt hunyok, ha valami rendőrileg tilalmas dolog történnék itten.

Általános derűtlenség következett, amikor a rendőrkapitány csodaszép leánya a modernül tudós és bölcs Nelly folytatta:

— Ugy van, papa, az ilyet a hivatalos ember vagy észrevétlenül zsebre dugja és nem szól semmit, de ha már szólott valamit, akkor nem fogadhatja el.

A hangos nevetések miatt a bölcs Nelly elpirult és aztán csend lett, mert Ambós Ferenc kezdett beszélni és mindenki figyel, mert bizonyos, hogy most érdekes történet fog következni.

— Fiatalabb voltam, — így vezette be az elbeszélést Ambós Ferenc, — nagy városban laktam és kevés pénzzel, de nagy lábon éltem. Semmi különös életcélom nem volt, se vagyonszerzéssel, se jövővel nem törődtem, barátim voltak, akiket csak multság közben ismertem meg, hanem egyetlen olyan ismerősöm se volt, akiben bízhat volna, vagy akitől segítséget kérhettem volna, ha komoly bajba jutok. A pénztelenséget nem sorozom a komoly bajok közé. Hogyha nekem volt pénzem, én adtam másoknak, ha nekik volt, ők adták nekem. Többnyire kártyás emberek voltak, és a kártyás ember azt se tudja egyik óráról a másikra, hogy mi a sok pénz és neki husz korona is nagy pénz, mert azal is elnyerheti a másikat és megint a másik nyeri el az övét. A szerencse szeszélyeit egy mondatban így fejeztük ki.

— Koldusból milliomos és viszont.

— Nem tudom, a többieknek milyen volt az erkölcsi érzésük. Az enyém határozottan odafejt, hogy nem bírtam különbséget fenni a más penze és a magamé közt, akárhányszor megtörtént, hogy dorbézolás közben néhány bankot elcsentem a kompáriától és az ilyen pénzzel parttyáztam.

Sok multság volt akkoriban a városban. Elegáns urházakhoz járunk. Szívesen fogadtak bennünket, mert szalonképes, táncképes és udvarló urakra szükség volt a csak nagyon ritkán hallottam háttam mögöl a sutlogó kérdést, ahogy egy leányos apa kérdezte a másikat:

— Tulajdonképen miből él ez az ember.

II.

Magamban mosolyogtam a kérdés felett és egyszer feleltem is a véletlenül meghallott kérdésre, odaléptem a leányos apához:

— Ne törődjék vele, — mondtam, — én nem akarom elvenni az ön leányát.

A papa szörnyen megijedt és hirtelen zavarában őszintén bebotte:

— Csak úgy kérdeztem, ahogy ez szokás, mert én meg oda akarom adni a leányomat.

Barátságosan kezét szoritottam a naiv férfival és bizonyosan ezen alapon tárgyalhatunk volna, hanem valóban én egyáltalában még nem akartam házasodni. Inkább a kalandozásokat szerettem. Utána vettem magamat egy-egy kecses szép asszonynak (az elbeszélő Ambós Ferenc úgy tekintett körül, hogy egyszerre hárman is vacs-

szavazati jog sehol sem járt olyan destruktív eredményre, mint Németországban. A németek belátták, hogy általános választójogra nemzeti kormányzatot felépíteni a legnagyobb veszedelem. A hideg futna végig Giesswein hátán, ha látná, hogy olyan szomorú viszonyok vannak nálunk is, mint Ausztriában. Csak az intelligencia vezető szerepének megtartásában látja a magyar szupremáciát. A múltban csak az elnyomás fegyvereivel tudta a magyar faj fentartani domináló szerepét, de meg van győződve arról, hogy a választójog törvényre állítása után ez anélkül is sikerül.

(Irni-olvasni tudás.)

— Kivánatos volna, hogy az ország minden polgára tudjon magyarul irni-olvasni. De az állam mulasztásai miatt ebben a nevelésben nem részesülhetett minden polgár és így a választójogot a magyarul irni-olvasni tudáshoz kötni jogfosztást jelentene.

(800 ezerrel több!)

— Lukács György kifogásolta a cenzust. Már pedig a cenzusra azért is szükség van, mert a vagyoni képesség sok tekintetben garanciát nyújt. Jobb ad választói jogot annak az iparosnak és kereskedőnek, vagy szabadfoglalkozású férfinak, aki bizonyos adót fizet, mert ez arra vall, hogy az életben megállotta a helyét, semmint annak, aki annyira sem tudta vinni. Örövend, hogy a kiszolgált altiszteknek és a kiegészítő családtagoknak — kik mintegy hetvenezeren vannak — a választói jogot biztosítja a javaslat. Nem áll az, mintha a kisgazdák mostoha elbánásban részesültek volna, mert ha a családtagokra kiterjesztett jogosultságra gondolnak a kisgazdák, be fogják látni, hogy ellenvetéseik nem igazságosak. A javaslat értelmében nyolcszáz ezerrel szaporodik a választók száma.

(Az ipari munkásság.)

— Az ipari munkásságnak nincs oka panaszkodni, mertők az ország összes szavazóinak egy negyedét teszik. Budapesten cca 120%-kal emelkedett a választók száma, ebből 60% az ipari munkásságra esik. Budapesten az összes szavazók 36,9% a ipari munkás, tízöt vidéki nagyobb városban pedig 35,8% esik az ipari munkásokra. Azt hiszem, ez oly aggályos térfoglalás, hogy majd épen az ellenzékiek fogják sokalni. A munkásság erre gunnyal, lekicsinyvéssel felel. Ezekkel a támadásokkal szemben Lukács valódi államférfihoz méltón, rettenthetetlen bátorsággal állt helyén. Nem rettentette el a sztrájkjal való fenyegetődés, ő csak azt tette, amit az ország érdeke parancsolt. Nagy szegénységi bizonyítvány a munkásosztály vezetőinek, hogy oly időre hirdették a tömegsztrájkot, amikor a munkaadó ottál, ha megszabadul munkásaitól. Ezt csak az enyhíti, hogy a vezérek az utolsó percben meg

riadtak tettük következményeitől és előlloktak a sztrájkjától.

— Nem szabad egyes társadalmi osztályok egyensúlyra, vagy nemzetiségi szempontból nézni a határokat. Hiszen mindnyájan élnék, megvédtünk és meghalunk nemzetiségre való tekintet nélkül. Különben az ipari munkásság javára való kedvezmények egész rendszerét nyújtja a javaslat. A munkásságnak sokkal nagyobb hányada kap jogot, mint a nemzeti társadalom akármelyik rétege. A borhatár nem irányul senki ellen. Minden osztálytal szemben egyenlően szokás alkalmazni azt az elvet, hogy a politikailag megbízhatatlan és értéktelen elemek ne kapjanak választójogot. A reform teljesen demokratikus, az egyenlőség és általánosság elvét nem érinti!

Novák: Én már a huszonnégy évesnek is adnék szavazati jogot.

Tisza István: Nézetünk különbözők a letelek arról, hogy egymást kapacitáljuk. Beszéde végén hangsúlyozza, hogy nemzeti életünk e legkritikusabb pillanatában nem lehet elhaladni a nélkül, hogy vissza ne gondoljunk az utolsó tíz évre. Volt idő, melyben a nemzeti törekvéssel szemben állók vetették föl a választójog kérdését.

(Nem éltem hiába . . .)

Az Uristen kegyelme — fejezte be Tisza beszédét — a lefolyt évben két olyan munkánkat tett részesévé, amelyre boldog és büszke vagyok. Elmondhatom: nem éltem és nem dolgoztam hiába. A javaslatot elfogadom. (Percekig tartó zajos eljenzés és taps.)

Lukács köszönete.

Tisza beszéde után Lukács László emelkedett szólásra és kijelentette, hogy végtelenül hálás Tisza fénves beszédeért és ezek után feleslegesnek találja az általános vitába való részvételt. Azt hiszi, hogy a béke és nyugalom helyreáll az országban mielőtt a választójogot törvénybe iktatják. Az ellenzék kivonult a Házból és ezért nincsen érteime, hogy a választójog rendezése miatt pártközi konferenciát hívjenek egybe. Kéri a javaslat elfogadását. (Taps. Főkiáltások: Szavazunk!)

Az ülés két órákor ért véget.

Furcsa választói törvény. Budapestről jelentik: A Magyar Kurir mai száma közli ezt a hihetetlennek látszó tudósítást: Ertsey Péter országgyűlési képviselő a képviselőház legközelebbi ülésén azt fogja indítványozni, hogy alkossák meg az általános titkos egyenlő választójogot, de nem az egész országban, hanem csak Budapesten, hogy ezzel eleget tegyenek a szociáldemokraták

— Kitző drámaíró lenne öntől, Ambós, ha támas befejezést talált ki.

Erre aztán mindnyájan nevettek és a városi képviselő ismét töltött a vegyes italból.

A történetet már már elfelejték, amikor a rendőrszolgálat leánya Ambós Ferencel találkozott, ahogy egy percre az asszonyok szabadon eresztették.

A gyönyörű szép, bölcs Nelly az ünnepektől Ambós Ferenc vállára tette a kezét s így szólt:

— Ennek a történetnek, amit most elmondott, a befejező része is igaz. Én tudom, hogy igaz. Mert a felső leányiskola első osztályába jártam és apáért be szoktam menni a hivatalba. Amikor egyszer apa kiküldetésben volt, az akták közt kotorásztam és ott olvastam a jegyzőkönyvet, amit a györgylopásról vettek fel. De ne ijedjen meg. A többiek, a kik hallották az elbeszélést, ha tudnák is, hogy igaz, úgy tennének, mintha nem hinnék el.

— És maga, bölcs Nelly?

— Én meg sokkal nagyobbra becsülöm azt, aki egy ilyen emlékek új életben sikerhez tud jutni, mint az olyat, aki sohasem szenvedett és sohasem bűnhődött a hibájáért.

— Bizonyítani tudná e ezt az ítéletét? — kérdezte Ambós.

— Igen! — szólt meghatottan a leány.

Értepen közelített az Ambós Ferenc történetének még egy befejezése. Egy hét múlva eljegyzés volt a rendőrszolgálat házában.

és a szabadkőművesek kívánságának. Ertsey ezt az indítványát azzal idokolja, hogy az ő nézete szerint csak Budapesten követelik az általános választójogot, a vidéken nem törődnek vele, ott a Tisza-féle javaslat is megfelelő és megnyugtató a kedélyeket. A hirt nem cáfolják meg.

A munkapárt győzelme. Székelyudvarhelyről jelentik: A Heltai Ferenc lemondásával megfűresedet oklándi választókerületben a választást ma délután öt órákor befejezték. Összesen leadtak 1366 szavazatot, ebből Dániel Lejos báró, a munkapárt jelöltje 1280, Ürmössy unitárius lelkész, ellenzéki jelölt pedig 86 szavazatot kapott. Dániel Lejos bárót tehát 1194 szótöbbséggel az oklándi kerület országgyűlési képviselőjévé választották.

VÁROS ÉS MEGYE.

Az állam és az aradi kulturpalota.

— Nő a deficit. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 6.

Sokszor foglalkoztak már a lapok az aradi kulturpalota ügyével. A kulturház ugyanis nagyon sok pénzébe van a városnak, de még az a szomorú kilátás áll előttünk, hogy a kiadásokat a deficitek növelik. Azt már megirtuk, hogy a legutóbbi számítás szerint huszezer korona deficit mutatkozott, ha az összes helyiségeket tízenegyszer koroná évi bérért ki tudják adni. Ez a terv azonban nem valósult meg és így természetesen még nagyobb a deficit.

Mind ezt pedig abból az alkalomból írjuk meg, hogy a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége leirt Arad város polgármesteri hivatalához és megkérte: közölje a kulturpalotára vonatkozó összes adatokat, mert évkönyvében ismertetni akarja az aradi kulturházat. A polgármester megbizta Kovács Vince kulturháznácsnokot, hogy március 15-ig készítsen kimutatást az építkezési költségekről, az állami segélyről, a városi hozzájárulásról, a Kölcsey Egyesülettel való konnexióról, mert mindekre szüksége van a főfelügyelőségnek. A referens azt is megírja: mennyi államsegély kell, hogy a deficit a várost ne terhelje. Szubvenció ugyanis okvetlenül kell, mert különben Aradnak rendkívül sok pénzébe fog kerülni a kulturpalota. Egyébként a tanács tagjai között az a terv is fölmerült, hogy megkérjék a kultuszminisztert: vegye át a kulturpalotát, mert így legalább megszabadul a város a terhektől.

Folytatólagos sorrendje az Aradi szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1913. évi március hó 12-én délután 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 30. A tanács előterjeszti, hogy Sübereisz Márton, aradi gör. kat. egyház, Hovanyecz András, Aradhegyaljai motoros vasút r. t. és Diamant Ferenc által emelt új épületek bérjövödelmeire a közszégi adómentesség megadások.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

lopott. Beismeri a tettét? — „Egy kendőt, — íemélttem — egy kendőt kaptam, vagy elvittem, nem tudom, hogyan.” — „Egy sor igazgyöngy!” — mondta újból a fogalmazó. — „Tiltakozom!” — ordítottam és rá skartam rohanni a tisztviselőre, amikor az ajtó ki nyílt és egy fegyveres rendőr állott mellém. „Íme” — végezte a fogalmazó — „azalatt az idő alatt, amióta ön hazulról idejött és várkozt, házkutatást tartottunk az ön lakásában és a szekrényfiókjában megtaláltuk a gyöngyöt, egy helyem vállkendőbe csavarva.” A fogalmazó félrefordult, kinyitotta a bűnjelöltő síncéret és kivette onnan a kendőt, kitergette és benne volt egy sor ragyogó drágagyöngy. Most már emlékeztem, hogy valahán a bundáját felsegítettem és előzben kikapcsoltam nyakáról a gyöngyöt. „Tárgyalás volt, nem tudtam védekezni, bizonyítani kellett volna, hogy vagyonom van és csak beszámíthatlan állapotban dugtam el a gyöngyöt, nem bizonyíthattam, letartóztattak, elítéltek, nyolc hónapig be vittem csukva. A rémes eset hasnomra vált. Fogásom alatt elhatároztam, hogy vagyont fogok szerezni, nagy vagyont, hogyha valamikor kaland keresés miatt egy kendő kerül hozzám, re legyen benne egy sor gyöngy is. És így cselekedtem, így vagyok most itt, hölgyeim, szép hölgyeim, ki ad nekem egy vállkendőt zálogul?”

Egy percnyi horzadás némaságot okozott. A csendet a tanácsosné törte meg kacér nevetéssel:

lesz szükség, mert a talpfák nem lehetnek valami jó állapotban, hisz tudjuk, hogy a társaság évek óta nem cserélte azokat. Mindezekre tekintettel azt hiszem, hogy a város évi harmincezer koronánál többet nem fizethet a megváltásért.

Szathmáry Károly az albizottság védelmére kijelentette, hogy ez a személy és teherforgalomért együttesen hozott javaslatba negyvenezer koronát, mert az előbbi értékeini kellett, minthogy annak megszüntével az autóbusz jövedelme szaporodni fog, még akkor is, ha egy vagy két újabb kocsi kell beszerezni.

— A személyforralmat, ismételtén kijelentem, nem veszem meg és nem értékelem — mondotta Szathmáry János — nem áztatom magamat azzal, hogy az autóbusz több jövedelemre tesz szert, sőt meg vagyok győződve róla, hogy ha a hat-száz ezer utast megkapja, még akkor is deficitje lesz, mert a több kocsi több személyzetet és több kiadást jelent, pláne, ha tekintetbe vesszük, hogy a benzinkárk ismét emelkedtek. A lovasut teherforgalma nem ér többet huszonezer koronánál a városnak, tehát ha harmincezer koronát fizetünk, akkor már ötezer korona áldozatot hozunk évente, ami azonban valószínűleg tízezerre fog emelkedni, mert egészen másképp alakul a városi kezezés, mint ahogy azt egy magántársaság végzi.

Szathmáry Károly annak a kijelentésére akar szorítkozni, hogy az autóbusz olyan kényelmet biztosít a közönségnek, hogy még az esetleges deficit miatt sem panaszkodhatnák, de kijelenti, hogy deficit ezidőszent nincs.

— Minden félreértés és utólagos panaszok elkerülése miatt jelentsük ki, mondotta Reisinger, hogy évente tízezer korona áldozatot kell hozni a lovasut megváltásáért, mert bizonyos, hogy negyvenezer koronát nem ér a teherforgalom a városnak, hanem csak a társaságnak és ez volt az albizottság meggyőződése is. Tudtuk, ha ajánlatukat elfogadja a törvényhatóság, az a városnak ráfizetését jelent.

— Noha az albizottságban hozzájárultam a negyvenezer koronás javaslatához, most kijelentem, hogy Szathmáry János indítványát fogadom el, mert az a meggyőződés, hogy ez is megfelel mindkét fél érdekének.

A polgármester a maga részéről szintén Szathmáry indítványát fogadja el a bizottság határozatából fel fogja szólítani a lovasut társaságot, hogy nyilatkozzék vajon akceptálja-e ezt a megváltási árat és ha a közgyűlés napjáiig választ ad, akkor a törvényhatóság tárgyalja a kérdést, ha pedig nem, akkor leveszik a napirendről.

VIDÉK.

Az ujanáti közlegelők. Ujanát község képviselőtestülete ma délelőtt küldöttségben tisztelt Schill József főjegyzőnél. Az ujanátiak a községi közlegelő rendezését kérték a főjegyzőtől, aki megígérte, hogy támogatni fogja a község kérelmét. A küldöttséget Horváth László szolgabíró vezette a főjegyző elé.

Házliipar Magyarádon. A magyarádi román asszonyok az unalmas, munkátalan téli napokat hasznos és jövedelmező házi munkával töltötték el az idén. Ugyanis a herceg Sulkovszky uradalmi intéző neje, Gajda Józsefné felismerte ügyességüket, munkát adott nekik, amit azok megelégedésre el is végeztek. Nevezett urnő kéri a nagyközséget, támogassa őt a szegény nép felségélyezésében azáltal, hogy munkát ad nekik. Dolgoznak madeira, magas himzést, himzett ruhákat, függönyöket, vitrage-t, asztalfutót, milieut, tálcakendőt, blousokat stb. megrendelésre, tetszés szerinti min-tával, szerény díjazással. A humanus, s a szegény népnek munkát adó cél érdekében szíves-séggel a közvetítést nevezett urnő elvállalja, s a megrendeléseket kéri címére „Magyarád kispusztá” küldeni.

Panamázó volt hadügyminiszter.

(Auffenberg botrányai. — Interpelláció az osztrák képviselőházban. — Átvettek használhatatlan töltényeket.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, március 6.

Auffenberg Móríc gyalogsági tábornok, hadsereg felügyelő, volt hadügyminiszter hadsereg szállítási botrányai ismét foglalkoztatják a politikai köröket.

Az osztrák parlamentben ma a szocialisták meginterpellálták a honvédelmi minisztert.

A képviselőház mai ülésén Neumann Vilmos szocialista képviselő intézett interpellációt Georgi honvédelmi miniszterhez Brück úrnak és Czifra alezredesné közötti pörre vonatkozólag, akik tudvalevően egy hadsereg szállításhoz folyó jutalékon vesztek össze. Az interpelláló képviselő a következő kérdéseket intézte a miniszterhez: 1. Milyen okból mondott le annak idején Auffenberg hadügyminiszter? 2. Voltak-e, vagy vannak-e bizonyítékok amellett, hogy állását személyi előnyökre vagy vagyonszerzésre használta fel? 3. Vannak-e adatok amellett, hogy a volt hadügyminiszter, vagy a hadvezetőség valamelyik más tagja fegyver és lőszer rendeléseknél közvetlenül vagy közvetve személyes előnyöket hajhászott? 4. Ki váltotta be azokat a váltókat, amelyeket az alezredesné számítottatott le s amelyekben állítólag Auffenberg aláírása is rajta volt? A honvédelmi miniszter legközelebb válaszolni fog az interpellációra.

Bécsből jelenti tudósítónk: A *Militärische Correspondenz* közli, hogy Auffenberg volt hadügyminiszter, jelenleg hadseregfelügyelő a legközelebbi napokban nyugdíjba megy és pedig a provízió ügyvel kapcsolatban. Utódja a második hadtest jelenlegi parancsnoka, Ziegler Alfréd gyalogsági tábornok lesz. Ezzel szemben a Neues Wiener Tageblatt illetékes helyről vett információ alapján azt közli, hogy a nyugdíjazás híre alaptalan.

Auffenberg gazdálkodása miatt a Weisz Manfréd féle, csepeli tölténygyár is változson meg keresztül és erről az óriási feltűnést keltő ügyről a következőket jelentik Budapestről.

Weisz Manfréd csepeli tölténygyára — mint teljesen megbízható körökben beszélnek, — már a legközelebbi időben részvénytársasággá alakul át. Ennek az átalakulásnak érdekes története van.

A balkáni háború kitörése óta úgy a balkáni államok, mint a közös hadügyminisztérium rengetek megrendeléssel látta el a csepeli tölténygyarat. A közös hadügyminisztérium megrendeléseit Auffenberg akkori hadügyminiszter tette, aki azonban életbe léptette a közvetítő rendszert. A közvetítők természetesen megsarcolták a hadügyminisztériumot és a hadsereg szállítót is, ennek ellenében azonban a felügyeletet és az ellenőrzést annyira meglazították, hogy a szállítóknak nem volt okuk a panaszra. Weisz Manfréd — mint értesülünk — tiltakozott a rendszer ellen és bejelentette, hogy a megrendelések túlnagy tömege mellett nem vállalhatja a szokott garanciákat a szállított áruk minőségét illetőleg.

Mikor asután Auffenberg távozott a helyéről és utódja Krobotin lett, legelső dolga az volt, hogy elődjének több szerződését stornioztatta és rendet teremtett Auffenbergnek még függőben levő üzletei között. Ezután újra átvizgáltatta a már átvett árut, hogy megtudja, vajon az megfelelő kielégítő minőségű-e.

A vizsgálat az egész vonalon szenzációs eredménnyel járt. A Weisz Manfréd által szállított töltényekről is kiderült, hogy nem felelnek meg az előírt minőségnek; a Boszniába szállítottak

nagy része pedig abszolút rossz és hasznavehetetlen.

A vizsgálat eredménye érthető megdöbbenést keltett. A delegációk az utóbbi időben különösen ügyelnek arra, hogy az osztrák és magyar ipar a kvóta arányában részesedjék a megrendeléseknél, a hadügyminisztérium azonban kijelentette, hogy magasabb katonai érdekek miatt ezekkel a határozatokkal is szembe helyezkedik, ha a tölténygyár vezetésében nem visznek véghez gyökeres reformokat. Állítólag azt is kijelentették, hogy ha a hadügyminisztérium nem kap megfelelő ingerenciát a gyár igazgatásában, minden megrendelést beszüntetnek s a hirtlenbéri tölténygyárra bízzák a hadsereg szükségleteinek ellátását.

Ez a váratlan momentum döntő fordulathoz juttatta a részvénytársasággá való átalakulás tervét. Kétségtelen most már, hogy a csepeli tölténygyár részvénytársaság lesz, de bizonyos az is, hogy az átalakulás nemcsak formális lesz. Most folynak a hadügyminisztériummal a tárgyalások arra vonatkozólag, milyen formában biztosítsanak ingerenciákat a hadvezetőség számára a vállalat vezetésében s mihelyt ezek befejeződnek, megtörténik a nevezetes átalakulás.

Százezer koronás család a Gyertyámosi Takarékpénztár kárára.

— A grófi váltók közvetítője. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 6.

Beszámoltunk részletesen arról, hogy a Gyertyámosi Takarékpénztár Amerikába szökött igazgatójának Knopp Józsefnek manipulációi következtében a pénztárat nemrég esődbe jutott. Az Aradon is érdekeltséggel bírt temesmegyei pénztárat, mint azt most a budapesti rendőrség megállapította, mintegy százezer koronával egy budapesti pénzügynök is megkárosította.

Blumenthal Lipót pénzügynököt a schaffenburgi bíróság család miatt elítélte, mire a büntetés elől a pénzügynök Budapestre szökött, s itt folytatta manipulációit. Gyenge vidéki bankok támogatójának tüntette fel magát, és ügyfeleit busás haszon mellett állandóan megkárosította, gyakran esődbe juttatta.

Különösen két pénztárat, a kolozsvári Mercur bankkal s a Gyertyámosi Takarékpénztárral állott élénk összeköttetésben Blumenthal s hogy ez a két intézet nemrégiben válságos helyzetbe jutott, abban nagy része van ennek az összeköttetésnek. Zálogban levő nagyértékű szőnyegek zálogcédlúait és Karácsony Aladár gróf és Karácsony Margit grófnő váltóit kínálta megvételre a pénzügynök a bankoknak, akik meg is vették tőle ezeket. A váltókat leszámítottatta, pedig azok egy fillért sem értek, mert Karácsony Aladár gróf teljesen vagyontalan.

Később asután Blumenthal értesítette a bankokat, hogy a zálogcédlúkra van egy jó vevője, küldjék el azokat neki, hogy eladhassa őket. A zálogcédlúkat elküldték neki, a vevő pedig egy másik bank volt; amelynek Blumenthal szintén felkínálta a zálogcédlúkat és meg is vették tőle. Az ilyen közvetítéssel Blumenthal busás hasznot szerzett magának s ezt a közvetítési módot számtalanszor megismételte.

Midőn kiderült, hogy a váltók semmit sem érnek, a bankok család miatt feljelentették Blumenthal a budapesti rendőrségen. Megállapították, hogy Blumenthal körülbelül kétszáz ezer koronával károsította meg a két pénztárat.

A kolozsvári Mercur és a Gyertyámosi Takarékpénztár feljelentéséhez csatlakozott Karácsony Aladár gróf feljelentése is, aki uszora miatt emelt panaszt a pénzügynök ellen. Blumenthal ugyanis kisebb összegeket adott kölcsön a gróf-

* Az Erzsébet királyné című filmről, amelyet ma mutatott be az Uránia, érdemes a szó teljes értelmében kritikát írni. Lekicsinyelnék ezt a filmet, hogyha csak azt állítanók róla, hogy megnézése felér azzal a művelettel, amelyet egy vidéki színház előadása nyújthat. Ez a kép minden tekintetben grandiozus, de grandiozus elsősorban Sarah Bernhard alakítása. Emeli a kép értékét pazar kiállítás: a korhű jelmezek, a plasztikus díszletek rendkívül hatásosak s nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a néző beleképzelje magát Erzsébet királyné korában. A közönség megostromolta valósággal az Urániát, úgy, hogy egy külön előadást kellett tartani azok számára, akik az előzőket nem nézhetik meg. 175

Késik a leszerelés.

— Interpelláció a déli határon szolgáló katonák kintzése miatt. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, március 6.

A monarchia és Oroszország leszerelésének egyik döntő datumát mára emlegették, március hatodikára. A Romanov dinasztia, amely hatalomra kerülését *Báthory Gábor magyar hadi erejének köszönheti*, mert a lengyel Ulászló leveretése nélkül a Romanov család nem juthatott volna trónra, ma tölti be háromszázadik évét. Értetű, hogy erre az ünnepélyes alkalomra vártak a leszerelés terminusát, Ferenc József és Miklós cár ismert levélváltása után. Igaz, hogy a tufuzgó pánszlávok épen harcias módon akarták kihasználni ezt az ünnepélyes napot, Oroszország ünnepnapját. Ugy érveltek, hogy a mindig harcias Romanov dinasztia nem tűhetné meg méltóbban a nagy jubileumot, mintha dicsőséges fegyvereit a balkáni szláv testvérek védelmére emeli. A híres levélváltás után azonban a bécsi jubileum gondolata kerekedett felül, s ekkor alakult ki az a vélemény, hogy a leszerelés a jubileum napján kezdődjek meg. Ezt azonban a viszonyok nem tették lehetővé, a leszerelés előkészítése jóval hosszabb időt vesz igénybe, mint gondoltak, s azután a kölcsönös barátkozás ügyére sem sietnek a fegyverek eldobásával, hanem óvatos körültekintéssel és egymás szemmel tartásával történik a demobilizáció. A mai terminus tehát kitolódik, ami nem változtat a leszerelés tényén. Bécsben és Paterváron javában folyik az előkészítő munka és a leszerelés elrendelése egyszerűre fog megjelenni, még pedig a mostani valószínűségek szerint március uzennegyedikén.

Ez a terminus — igen természetesen — csak a galíciai határon álló katonákra vonatkozik. A déli határon szenvedő katonákat, akiknek jó részük magyar fiu, még sokáig hasztalan várják háza övéik, mert az ő leszerelésük csak a balkáni béke teljes nyelbetezése után következik be.

A sorsuk sajnos szomorú. Hogy az Aradi Közlöny mai számában közölt és egy századoskezeltől származó levél mennyire a tényeknek megfelelően ecseteli a határon szolgáló katonák helyzetét, igazolja az az interpelláció, melyet az osztrák szocialista párt ma a bécsi parlamentben intézett a honvédelmi miniszterhez.

A szocialista képviselők interpellációjukban a következőket kérdik Georgi honvédelmi minisztertől: Igaz-e, hogy a déli vidékeken levő tartalékos legénység ruházata és lábbelije hiányos s hogy emiatt hetekig civil ruhájukat voltak kénytelenek viselni, miután a hideg ellen kellőképpen nem voltak megvédve. Igaz-e továbbá, hogy a legénység elszállásolása ügyében a hadvezetőség nem járt el a kellő figyelemmel, továbbá, hogy a legénység a szeszoros értelmében éhezik, továbbá, hogy a legénységet minden ok és cél nélkül megkínózzák a gyakorlatokkal és a legcsekélyebb okokból a legszigorubb büntetésekkel sújtják.

A miniszter legközelebb válaszol a hozzá intézett kérdésekre.

Betiltották az aradszentmártoni gyűjtést.

(A plébános nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 6.

Lapunk mai számában megírtuk, hogy Aradszentmárton községben a lakosság között mozgalom indult meg egy német nyelvű iskola felállítására s hogy e célból a lakosság között pénzt gyűjtének. Megírtuk azt is, hogy a gyűjtés vezetője *Holló Márton* plébános, akibe ezekben az ügyben ma felvilágosításért fordultunk.

A plébános a következőképen nyilatkozott az ügyről:

— Templomi prédikációimban hitbuzgalomra intettem a lakosságot s ha külföldi példákra hivatkoztam, ezt azért tettem, hogy a népet jótékonyosságra, emberszeretetre s egyéb erényekre serkentsem, amint hogy általában szokásban van, hogy az ember a külföldön tapasztalt erényekről beszámol azért, hogy az itteni embereket is buzdítsa ezekre. Ha tehát a külföldről beszéltem, ezt mintegy a hitbuzgalom növelésének céljából tettem.

— Plébános ur részt vett a gyűjtésben?

— Ez nem annyira gyűjtés volt, mint inkább *házi agitáció*. Mi be is adunk ilyen irányu szabálytervezetet a belügyminiszterhez *iskolaegyesület* alakítására. A házi agitáció a tagok gyűjtése szempontjából történt.

— De az aláírási íveken határozottan *pénzbeli támogatásról* volt szó?

— Igen, mert az egyesületnek tagjai az alapszabályok szerint azok, akik pénzbeli támogatással járulnak hozzá az egyesület céljainak megvalósításához. A pénzgyűjtéssel tehát csak tagokat gyűjtöttünk.

— Az egyesületnek mi a programja?

— Arról szó sincs, hogy német nyelvű iskolát állítsunk fel. Minden hozzászóló ember tudja, hogy Magyarországon német nyelvű zárdai iskola nincsen. Csak arról van szó, hogy a hivatottak jogos, tűrhető és a törvény által is megengedett óhaja, tudniillik *zárdai iskola létesítése, teljesüljön*. Ilyen zárdai iskola Ujaradon és más községekben is van, német nyelvű azonban senhol sincs. A nép van annyira hazafias és okos, hogy saját szülőfalujában taníttassa gyermekeit a magyar nyelvre. 1858 ban a csanádi pü.pöknek vizitáció kanonikája alkalmával a község jegyzőkönyvleg fejezte ki azt az óháját, hogy zárdai iskola létesítsék a hitbuzgalom fejlesztése céljából. Ez az óhaj azóta újból és újból foglalkoztatta a község lakosságát, még akkor is, amikor felekezeti volt az iskola. Igaztalan és téves beállítás az, midőn a községnek ezt az óháját hazafiatlanságnak, germanizmusnak akarják feltüntetni. Erről egyáltalában nincs szó, csupán az a valóság, hogy mint számos más községben is van, államilag támogatott, szerzetesi tanárokkal magyar nyelvű iskola állíttassék fel.

— Ugy értesülünk, hogy a *hatóság egyelőre betiltotta a gyűjtést* azzal az indoklással, hogy azt csak belügyminiszteri engedéllyel lehet folytatni.

— Szó van arról, hogy hagyjuk fel a gyűjtést és ezért én a legközelebbi napokban az atispánhoz fogok menni, hogy vele megbeszéljem a dolgot és tisztazzam a helyzetet, mert hiszen nem tartanám valószínűnek, hogy zárdai iskola létesítését, amit egész Magyarországon nyugodt lélekkel megcsináltak, épen nálunk hazafiatlan bűnnek tekintenek...

— Tudomásunkra jutott, hogy azok ellen, akik a magyarság érdekeit védik, a községben határozottan *gyűlölködő viselkedést tanúsítanak azok, akik a gyűjtést szervezik?*

— Nekem erről ilyen alakban nincs tudomásom. Különbösen erről a kérdéstről hosszasan le-

hetne beszélni, én azonban, másokra való tekintettel, inkább nem nyilatkozom. A magyarság elleni gyűlölet rovására írni némely dolgot, nem lenne igazságos. *Akad talán itt ott egy egy érellen ember vagy asszony, aki a magyarellenes kifakadásokra ragadtatta magát*, mi azonban kizárólag a hitbuzgalom növelése céljából és a szerzetesek iránt érzett tiszteletből akarjuk felállítani az iskolát. Egyébként már három négy alkalommal nyilvános gyűlésen szóváltottam ezt a dolgot és kérttem, hogy *hagyjanak fel a szitkozódással*, amely izgatott hangulatban bizonyos körökben már régóta folyik.

— Ez az izgatott hangulat mindkét oldalon tehát a magyaroknál és a németeknél is mutatkozik?

— Én úgy láttam, hogy az a mozgalom, amelyet én vezetek, a legbékésebb természetű és inkább az ellenmozgalom vezetői léptek fel támadóan. Viszont hallok, hogy az állami iskola vezetőségének összejövetelein, mixer én nem vagyok ott, izgatott és puskaporos a hangulat.

Kérdést intéztünk továbbá *Mladin* Miklóshoz, az eleki járás főszolgabirájához, igaz-e, hogy a gyűjtést betiltották? A főszolgabíró a következőket mondotta:

— Nekem csak arról volt tudomásom, hogy Aradszentmártonban egyházi célokra gyűjtének, amihez, ha azt a megyei főhatóság megengedi, joguk van. Csak tegnap tudtam meg, hogy *iskola céljaira gyűjtének*, s azonnal figyelmeztettem a községbelieket, hogy ez ilyen dolog, mire a gyűjtést abbahagyták.

Biztosítva a béke.

— Újabb török vereség. —

Saját tudósítónktól.

Arad, március 6.

Konstantinápoly: Megbízható új-török forrásból jelentik, hogy *Hakkî* basa kedden azt táviratolta a porlának, hogy a béke biztosítva van. Anglia koncessziót követel. Mezopotámia csatornázására s erre nézve utasítást kért a kormánytól. A tegnapi miniszteri tanács teljes meghatalmazást adott *Hakkî* basának ugy a koncessziók, mint a béke kötésele dolgában.

Konstantinápoly: A porta utasította Ozmán Nizámi basát, hogy a német kormánynak jó szolgálataiért a porta köszönetét fejezze ki. A porta elhatározta a végleges békekötést, de reméli, hogy Németország latba fogja vetni befolyását, hogy Törökország ne legyen kénytelen hadikárpótlást fizetni.

Cetinje: A nagyhatalmak képviselői a montenegrói külügyi hivatalban megkérdezték, vajon montenegró elfogadja-e a hatalmak közveitését. A külügyminis ter azt felelte, hogy Montenegró *belejáradi a háborúba és élenken óhajja a békekötést*, de csak tisztességes és elfogadható békét fogadhat el Montenegró reméli, hogy a nagyhatalmak mediációja nem lesz a szövetséges államok ártalmára és nem akarja megfosztani a szövetségeseket küldelmük gyámöleseiől. *Montenegró azonban Szutvari elesése előtt nem köthet békét.*

Athén: *Essad* pasa ma felajánlotta a görögöknek *Janina átadását*. A görög lobogót már ki is tűzték Janina eremire. Későbbi távirat jelenti, hogy *Soutzo* tábornok három század lovassággal bevonult a janinai erődökbe.

Trieszt: Athéni távirat szerint Janina mai kapitálációjánál *házonkötözör török katona jutott fogságba*, az osztróm alatt ötözer görög katona vesztette életét. Átlag minden nap száz ember esett el.

Öngyilkos

bakkara-krupier.

— Elkártyázta a fizetését. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, március 6

Megírtuk fővárcsi tudósítók jelentése alapján, hogy Budapesten a Thököly-utí *Predeal*-szállóban öngyilkoságot követett el Varga Imre postatiszt. Revolverével homlokába lőtt, eszméletlenül vitték a mentők a Rókus kórházba, a hol most élet és halál között van.

Az öngyilkos kísérletek tragikus előzményei vannak, a postatiszt szaporítottá szoktak a számát, a kiket, különösen az utóbbi időben, a bakkara kergetett a halálba. Varga Imre is áldozata lett egy budapesti kártyakubrick, amely csak nemrég kezdte meg működését és a mely eddig csöndben meghúzódott, senki sem tudott róla, senki sem emlegette, hogy ez a kaszinó is csak a bakkarat meghonosításával tudott zöldágra vergődni.

A VII. kerületi *Polgári Kaszinó* tagja volt Varga Imre, mindennapos vendég volt a Klub Aréna ut 17. számú helyiségekben. A kaszinónak nagyrészt tisztviselő tagjai vannak, kifizetésű állami hivatalnokok, vasutasok, tanítók, polgári iskolai tanárok, postatisztviselők. A kiübelet azonban com lendült föl a néhány hónap előtt a vezetőség elhatározta, hogy élénkebb vérkeringést visz a tönk szélén álló vállalkozásba. Beszerezték tehát a bakkara-asztalt, átalakították a játékermet és pár nap múltán megnyitott az újjászervezett kaszinó. Maga az elnök, egy fővárosi műépítész adta az első bankot s azóta hetenkint háromszor hajnalig tartó bakkara folyik az aréna uti *Polgári Kaszinóban*.

Rendszerint az elnök adja most is a bankot. Mielőtt a rendszeres játék megkezdődött volna, két krupierért neveztek ki. Az egyik krupier Varga Imre volt. A másik, a ki ma is krupier, szintén postatiszt. Varga Imre a kaszinóban viselt állásával eleinte szép mellékjövedelemre tett szert, játszott is a reggelig tartó tornában, a mikor egymást gyilkolták a bakkarara csábitott kishivatalnokok. Már annyira jól ment a dolga, hogy a feleségének, a ki ugyancsak a posta szolgálatában állott, — táviróhivatalnok volt — nem engedte meg, hogy dolgozzék. Egészen rabjává lett a szenvedelemnek, amikor három hét előtt *kintrikálták* a kaszinóban viselt állásából. A vezetőség elmozdította. Most már egészen játékos lett, mindenét elveszítette, a feleségének sem volt már állása, nyomor köszöntött a háromgyerekes családra. *Elsején az egész fizetését elkártyázta.*

Egyetlen fillér nélkül hagyta a családját, a mikor szerdán délben eltávozott lakásáról. Hogy hol járt, merre járt délután négy óráig, nem tudja senki. Háromnegyed négy órakor tért be a *Predeal*-szállóra, a hol fejbőlötte magát.

SPORT.

+ *Vívóakadémia.* *Maisone Vince* kitűnő aradi vívómester e hó 29 én vívóakadémiát rendez. Az ünnepély nagyszabásúnak ígérkezik, mert a fővárosból is számos sportelőkelőség érkezik Aradra.

+ *Football match.* E hó 9-én vasárnap a szolnoki m.v. sportegylet football csapatját látja vendégül az aradi atletikai klub. Mint már jeleztük: a vendégcsapatban több fővárosi erő is szerepel, így mindjárt az első mérkőzés érdekfeszítőnek ígérkezik. Az aradi csapatot még a múlt szezomból ismeri közönségünk s így csak annak a megjegyzésére szorít kosunk, hogy a csapat már régen tréningben van s már egy bajnoki küzdelemben is részt vett, még pedig szép eredménnyel, így tehát a közönség a régi csapatot névőzölheti. A mérkőzés vasárnap délután 3 órakor veszi kezdetét, a mérkőzés előtt 2 órakor a

10 kilométeres bajnoki mezsei futóverseny atlétái indának ki a Török Gábor-utcai sporttelepről s visszaérkezésük körülbelül már 30—40 perc körül várható lesz. Ugy a bajnoki versenyre, valamint a football mérkőzésre érvényes jegyek a telepen válthatók. Pá holly 4 személyre 4 korona. Tribün-jegy 70 fillér. Allóhely 50 fillér. Diák hely 20 fillér.

Életunt

aradi vasuti hivatalnok.

— Öngyilkosság a felső temetőben. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 6

Halálos sebbel fekszik az aradi közközházban *Kadincky Jenő* aradi vasuti hivatalnok, aki ma délután két órakor a felsőtemető egyik padján revolverrel halántékán lötte magát.

A fiatal tisztviselő ma reggel rendes időben ment el szüleinek Magyar-utcai lakásáról, azt mondta, hogy hivatalba megy. Azonban nem volt a hivatalban, hanem a városban kolyongott, délután pedig kiment a temetőbe és föbe lötte magát. A mentők a kórházba szállították, ahol most eszméletlenül fekszik. *Kadincky* két levelet hagyott hátra. Az egyiket szüleinek írta, a másikat pedig a szerkesztőségek számára. Ez a levél így szól:

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Hogy öngyilkosságom semmiféle szerelmi dologgal ne hozzák összefüggésbe s hogy esetleg senkit ártatlanul közszéjra ne tegyenek, tudtukra adom, hogy öngyilkosságom nem szerelmi bánatból követtem el. — Hogy miért halok meg, azt fedje örök homály. Tisztelettel *Kadincky Jenő*, máv. tisztviselő.

A fiatalember ismerősei azt állítják, hogy *Kadincky* szentimentális, ábrándozó természetű volt és szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságot. Azt mondják, hogy egy aradi asszonyba szeretett bele és mivel az nem viszonzta szerelmét, elhatározta az öngyilkosságot. Az orvosok szerint, ha komplikáció nem áll be, talán megmenhető az életnek, de valószínű, hogy a jobb szemét elveszti.

Kadincky Jenő apja *Kadincky János*, akinek a Magyar utca 21. számú házában nagy szabóműhelye van. A szülői háznál ezeket tudják a fiú öngyilkosságáról:

— Fiam, akit több mint egy éve neveztek ki az államvasutak aradi fűtőházához irodakezelőnek, hosszabb idő óta pazarló, mulató életet élt. Fizetését és még azonfelül az itthon kapott pénzét is barátai társaságában elkártyázta, elitta. Emiatt többször szemrehányást tettünk neki és arra intetük, hogy javuljon meg. Figyelmeztetésink kárba veszték, Jenő inkább hallgatott mulató cimboráira, mint reánk. Lassan egészen elhidegültünk Jenő iránt, éreztettük vele, hogy ez az élet nem mehet tovább. Többször emlegette, hogy öngyilkos lesz, ha nem hagyjuk kedvteléseinek élni. Vasárnap Jenő huga, *Iréne* leányunk levelet talált a fiú zsebében. A levélben azt írta, hogy bocsásunk meg neki; legjobb, ha véget vet életének. *Iréne* megkérdezte, hogy mit jelent ez a levél, de a fiú tréfára fordította a beszédet. Tegnap este ismét megfeddtük Jenő, mert vasárnaptól keddig mulatott, haza se jött. Ez a korhólas nagyon elkeserítette és úgy látszik emiatt követte el tettét. Arról nem tudunk, hogy szerelmi bánata lett volna. Az öngyilkosság előtt névjegyére *Iréne* hugához, akit nagyon szeretett, egy sort írt. Mindössze ennyit: „*Iréne* a nőrért fizessél”. Valami korcsmai adósságról van szó... Különbben úgy halljuk, hogy Jenő állapota nem veszélyes, a golyót holnap operációval eltávolítják a homlokából.

HIREK.

Kegyetlen kegyelem.

— A Romanovok jubileuma. —

Távirati tudósítás.

Pétervárról jelentik: A Romanov dinasztia háromszáz esztendősuralkodói jubileuma alkalmából adott amnesztia sokkal kisebb terjedelmű, mint amilyenek várták. Teljes kegyelemben csak azok részesültek, akik rövid fogházbüntetést kaptak, vagy polgári jogukat irodalmi vétségért veszítették el. Azok, akik politikai vétségért vagy büntenyért vannak elítélve, az amnesztiából ki vannak zárva. A röpiratok szerzői, a forradalmi tüntetésekért, lázadásért elítéltek és a szociáldemokrata dumaképviselők, azok, akik a második duma feloszlata után itéltek el, nem kaptak kegyelmet. Lopusin volt rendőrfőnök sem kapott kegyelmet s a Szibériába száműzöttek büntetését sem enyhítette a cár.

Varsóból jelentik: Varsóban és a vidéken nagy tüntetések voltak, midőn a templomokban felolvasták a Romanov dinasztia jubileuma alkalmával kiadott cári rendeletet. Nacionálista dalokat énekeltek, oly hangosan, hogy a rendeletet nem lehetett megérteni. A varsói szentegyházban nyolc, Patriáuban pedig harmincöt tüntetőt tartóztattak le.

Lembergől jelentik: Az akadémiai ifjuság tegnap a Romanov ünnep előestéjén pártkülönbőség nélkül tiltakozó tüntetést rendezett a cárizmus ellen. Lengyel nemzeti dalok éneklése közben és lengyel nemzeti színi zászlók alatt a diákok *Michievic* sirjához vonultak, a hol több diák heves beszédet mondott a cárizmus ellen, különösen hangoztatván a lengyel népnek Oroszországban való elnyomatását. Hazafias és forradalmi dalok éneklése közben a tömeg nyugdutan szétoszlott. Rendőri beavatkozásra nem volt ok.

Osszeesküvő tót tanulók.

— Lázító diákegyesület. —

Távirati tudósítás.

Turócszentmárton, március 6.

Turócszentmártonból jelentik: A múlt év augusztus havában a Zsivena tót nemzetiségi ünnep alkalmából a turócszentmártoni tanulóifjuság titkos értekezletet tartott, amelyen megalkították a „*Mor-ho*” (Gyűrd le) nevű társaságot. „*Rügyek*” címmel folyó iratot is bocsátottak ki, azonkívül a pártkassza céljaira gyűjtést indítottak. Az egyesület tagjai a késmárki, a turócszentmártoni, a besztercebányai és a stubnyafürdői középiskolák tanulósgából kerültek ki.

Az eset úgy pattant ki, hogy a késmárki iskola igazgatója, kinek egyik diák viselkedése már régebb idő óta nagyon gyanús volt, házkutatást tartott az illető diáknál, amíg az az iskolában volt s a lakásban lázító tartalmu röpiratokat találtak. A nyomozás ezután kiderítette, hogy az egyesületnek már ötszáz korona vagyona is volt.

A társaságnak az volt a célja, hogy röpiratokkal és élőlőzével igazassanak a katonaság körében, hogy az esetben, ha Oroszország és a monarchia között háboru ütne ki, a tót katonák ne löjjenek az oroszokra, hanem vagy adják meg magukat, vagy pedig egyenesen pártoljanak át az oroszokhoz. A nyomozás főleg azt szeretné kideríteni, hogy ki volt ennek a társaságnak az értelmi szerzője, mert nem tartják valószínűnek, hogy ilyen eszme a középiskolai diákság körében született volna. Azt gondolják, hogy külföldi igazgatók adták a diákoknak azt a tanácsot, hogy egyesületet alakítsanak.

— A király sétája. *Bécsből* jelentik: A király hosszú idő óta ma először tett sétát a szabadban. Őfelsége a Kammergartenban déli egy órától kettőig sétált főhadsegéde kíséretében. A király igen jó szinben van.

— Az aradi Ereklje Múzeum újabb gyarapodásáról adhatunk hírt. *Lukácsy* Miklós kir. törvényszéki bíró átadta a múzeumnak néhai *Farkas* Sándor ügyvéd hagyatékából a *Filipovich* tábornoktól, a horvát utóseregek vezéréből, 1848. évi október hó 6-án, az ozorai fegyverletételnél elvett két vontatógyutacsospisztolyt, *Batthány* Lajos grófnak gazdag ezüst berakással díszített fokosát, *Klapka* tábornoknak elefántmónta festett remek arcképét, *Farkas* Sándor két nemzetőri értékes tollát és néhai *Lukácsy* Miklós honvéd főhadnagy csákójának arany forgóját. *Eckhart* Ede a múzeumnak adományozta *Teleky* László gróf természetes nagyságnak megfelelő gyönyörű olajfestményű arcképét. A múzeum pedig vétel útján megszerezte *Bem* tábornoknak gyémánt rozettával ékített és *Bem* sajátkezű aláírásának megfelelő bevésésével többszörös értékűvé tett antik arany gyűrűjét, amelyet a tábornok jobb középujjának *Dávid* történet leoperálása alkalmával az ő hűséges emberének, *Szarukán* Pál honvédnek adományozott. A tárgyak a *Reinhart* cég kirakatában láthatók.

— A déli sark új áldozata. *Sidneyből* jelentik: *Dávid* tanár *Mawson* délarkai kutatótól drótnélküli táviratot kapott, amelyben közli, hogy *Miumes* hadnagy kutyaszánon haladva, egy mély gleccserszakadékba zuhant le és ott halt meg. Mertznek az utolsó napokban alig volt valami esése.

— Gyászban Helgoland. *Berlinből* jelentik: Az S. 178. katasztrófájáról ellenmondó jelentések érkeznek, amelyekből nem lehet pontosan megállapítani, hogy a végzetes dolog a gyakorlat befejezése előtt, vagy után történt-e? Egyik helgolandi jelentés szerint számolni kell azzal, hogy a hajónak lehetett megerősített legénysége is. Ebben az esetben összesen kilencvenhárom ember volt a fedélzetén, s az áldozatok száma nem hatvannyolc, hanem *hetvennyolc*. Hivatalos jelentés eddig csak arról van, hogy a katasztrófánál *hetven tíz* és *matróz pusztult el*. Csak tizenöt ember menekült meg. Köztük *Kühne* hajómérnök, *Bierlick* főgépmester és *Nancke* segédorvos, aki *félóránig uszott a vizen* s akkor jöttek segítségére. *Vilmos* császár épen *Wilhelmshafenbe* készült elutazni, mikor a katasztrófáról értesült. *Baudissin* gróf főtáparancsnok előtt, aki a jelentést megtette, legfelsőbb részvétet fejezte ki és elrendelte, hogy a *kikötő összes hajóin* eresszék *félárbóra* a *lobogókat*. A katasztrófa által okozott kár *másfél millió korona*.

— Veszeloyszky János segédtanfelügyelő áthelyezése. Az aradi kir. tanfelügyelőség kebelében működő *Veszeloyszky* János segédtanfelügyelő a kultuskormánytól Aradról való elhelyezését kérte. A segédtanfelügyelő vagy Szegedre, vagy Budapestre szeretne jutni. Ma különben ájójit Aradra Temesvárról az ottani segédtanfelügyelő *Páris* Imre és bejelentette a tanfelügyelőségnek, hogy szeretne *Veszeloyszkyval* helyet cserélni.

— A sorozás eredménye Aradon. Ma fejezték be Aradon a sorozást, amelyet tudvalévően szombaton kezdtek meg. Összesen 707 katonakötelet idéztek meg és ebből mindössze 117 ember maradt be, tehát az ideu rossz volt az anyag. A megidézettek közül száztizenheten távol voltak; az 1892. évben született ifjak közül negyvenheten önként jelentkeztek a sorozásra. — Itt említjük meg, hogy az eleki járásban is most ért véget a sorozás, amelynek eredménye elég kielégítő. Nyolcszáz állításköteles közül ugyanis háromszázan bemaradtak.

— Hová lett a pénzes levél? *Gyáni* István jómódu fűzesgyarmati földbirtokos a minap vendégségbe hívta néhány jó ismerősét, akik egytől-egyig tekintélyes fűzesgyarmati polgárok. A késő éjjeli órákig együtt volt a mulatozó társaság. Reggel, mikor *Gyáni* a dolgozószobájába ment, megütközéssel vette észre, hogy az íróasztaláról egy 1600 koronát tartalmazó pénzeslevél, amely az előző napon érkezett, hiányzik. Először azt hitte, hogy eltette az értékes levelet. Átkutatta a zsebeit, az íróasztal fiókjait, de hiába. Miután hasztalan kérdezősködött hozzátartozóitól a levél holléte iránt, jelentést tett a csendőrségnek. A csendőrök először a háznépét és a családtagokat hallgatták ki, azonban ezek a kihallgatások nem vezettek eredményre és így ki kellett terjeszteni a nyomozást az előző napi vendégekre is, mert valószínű lett, hogy a levél még a mulatság estéjén tűnt el. Különösen két ur vonta a vendégek közül magára a gyanút, akik azon az estén a *Gyáni* dolgozószobájában is megfordultak. A csendőrök meg is jelentek *Gyáni* vendégeinél és házkutatást tartottak, azt azonban idáig nem hozták nyilvánosságra, hogy milyen eredményre.

— Eljegyzés. *Vinár* Gusztáv áll. tanító-kántor (*Zimándujfalu*) és *Klein* Mariska (*Temesvár*) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Elhalasztott tömegsztrájk. *Brüsszelből* jelentik: A szociáldemokrata párt vezetősége ma elhatározta, hogy az *általános sztrájkot elhalasztja*, miután a kormány érintkezésbe lépett a vezetőséggel és a tárgyalások sikeresen végződhetnek.

— Halálozás. Nagy részvét mellett temették el ma délután özv. *Illics* Jánosné, szül. *Sztafkovics* Milicát. Az elhunyt urnóban *Illics* Árszén, *Illics* Zsifkó és *Illics* Simon aradi kereskedők édes anyjukat gyászolják.

— Elítélt királysértők. *Szegedről* jelentik: A szegedi törvényszék három királysértési pört tárgyalt ma: *Csóka* István az Ujvidéken megjelenő *Szlobodka* című lap szerkesztője *Cuvajnak* királyi biztossá történt kinevezésekor erős támadást intézett a király ellen. Négy havi államfogházra ítélték. — *Grecaulov* Niciszlav bácsszenttamási végrehajtó egy korcsmai mulatozás alkalmával Péter szerb királyt eltette, mint Nagy Szerbia megteremtőjét és megbölgölte *Ferenc* Józsefet. A végrehajtó időközben Szerbiába szökött s ezért elrendelték kőbörtetését. — *Jochmov* Tivadár titeli földbirtokos, ki egy alkalommal szinten erős kifejezéseket használt őfelsége ellen, egy havi államfogházra ítélték.

— Meggyilkolt tábornok. *Belgrádból* jelentik: *Obcinc* bolgár komitácsi Monasztirban gyilkos merényletet követett el *Popovics* és *Dimitrovics* tábornokok ellen. Revolverrel lőtt a tábornokokra, akik közül *Dimitrovicsot* halálosan megsebezte. *Popovicsnak* sérülése nem súlyos.

— Adomány. *Világ* István Arad 2 koronát küldött özv. *Böszörményi* Lajosnének *Varjassy*-u. 18.

— *Rigó* Jancsi budapesti híres zenekara március 7-én a Millenniumban hangversenyezik. Nagy halászlé. 1504

— Opre-féle gőz- és kádfürdő Tököllytér 1. Minden kényelemmel a n. a. közönség rendelkezésére áll: gőzfürdő férfiak részére reggel 1/6-tól 1-ig nyitva Hölgyek részére hétfő és péntek d. u. 2-től 6-ig nyitva. *Kádfürdő* (kabinfürdő) reggel 1/6-tól este 10-ig nyitva. 10 darab bérletjegy 8 korona.

— *Szigetiné* Bickel Ilonka angol és francia női divatterme *Deák* *Ferenc* *utca* 4.

— *Varga* Kálmán női szabó *Deák* *Ferenc* *utca* 39. Értesitem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy a legújabb *tavaszi kosztüm* és *felöltő szövetudvarok* *dus választékban* megérkeztek.

— Üzleti könyvek, u. m. strazzák, naplók, főkönyvek és irodalmi szerek *Kerpel* *Izsonál* olcsón kaphatók.

— A legmegbízhatóbbak a *Messanger-hírek* *Telefon* 816.

TÁRKASÁGOK.

(*Mit hozott magával.*) A *Lipótvárosban* egy fiatal pénzarisztokrata most jött haza hosszabb külföldi utról. Kint járt Svédországban és megérkezése után élénken kérdezősködtek az ismerősei, hogy miket látott az utazása alatt.

— Oh gyönyörű dolgokat — felelte a fiatal ember — mesés tájak... pompás vidék...

— És hozott magával valami szép dolgot?

— Igen — egy új puncs-receptet.

(*Az arc és a nyak.*) Egy aradi ügyvéd mesélte ezt a bájos történetet, amelynek hőse kis fia:

— Tegnap sirva jött be Gyuri az irodámba.

— Na mi baj? — kérdeztem tőle.

— Mond apuskám — felelte sirva — a nyakam az arcomhoz tartozik?

— Már hogy kérdezhetsz ilyet te kis buta — feleltem.

— Ugye hogy nem?

— Hát persze, hogy nem! De miért kérdezed?

— Hát csak ezért — felelte diadalmasan, de még mindig könyök között — mert a mama azt mondta a kisasszonynak, hogy mossa meg az arcomat és most a kisasszony — a nyakamat is meg akarja mosni!

(*A jó orvos.*) Az orvosokról beszéltek a kávéházban. Voltak, akik támadták őket, mások egekig magasztalták a végül is természetesen arra lyukadtak ki, hogy az orvosokat sem lehet en block megítélni s náluk is minden az egyéni tulajdonságoktól függ.

— Nekem például — mondotta valaki — volt egy orvosom, aki addig kezelte a lányomat és az anyámat, amíg meghaltak.

— Na és mit csináltál vele? — kérdezte egy kíváncsi.

— Most a feleségemet küldtem hozzá!

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ *Pör* *Kossuth* *Ferenc* ellen. *Budapestről* jelentik: A *Kossuth*-család turóci ágának férfitagjai, *Kossuth* *Károly*, *Sándor*, *Lajos* és *Viktor* érdekes pört indítottak *Kossuth* *Lajos*, *Tódor* és *Kossuth* *Ferenc* ellen egy értékes levéltár miatt, mely a *Kossuth* család birtokában volt s 583 nagyértékű levelet és egyéb iratokat tartalmazott. A turóci ág férfitagjai felszólították *Kossuth* *Ferencet*, akinél a levéltár volt, hogy adja át azt nekik, mert a múzeumnak el akarják adni. *Kossuth* *Ferenc* erre a felszólításra levélben válaszolt és kijelentette, hogy a levéltárt nem adja át, mert azt nem tőlük, hanem nagybátyjától, *Kossuth* *Rezsőtől* kapta ajándékba. Erre beperelték őt s a pör bizonyítéka főleg arra hivatkozik, hogy tényleg *Kossuth* *Rezső* volt-e a levéltár, vagy sem. *Kossuth* *Rezső* már nagyon régen meghalt s a rokonok azt állítják, hogy tőle nem kaphatta a leveleket *Kossuth* *Ferenc*. A turóci család nagy reménységgel várja a pör eldőlését s ha az nem végződik rájuk nézve sikerrel, akkor büntügyi utra terelnék a dolgot, mert, mint utóbb kiderült, *Kossuth* *Ferenc* évekkal ezelőtt a *Nemzeti* *Múzeumnak* adta a levéltárt. A rokonok azt szeretnék megtudni, hogy mennyit kapott *Kossuth* *Ferenc* a levéltár átengedéséért a Múzeumtól.

§ *Gyufával* a benzines hordó mellett. Gondatlanságból pusztító tüzet okozott és csak nem egy emberéletet ejtett áldozatul *Morgenstern* *Alajos* husz éves igyosi kereskedő. *Tavaly* *Julius* huszadikán esti nyolc óra tájtan ugyanis *higyladt* *Birieszku* *Sándor* pancsovái lakosnak *Lugoson* álló egyemeletes háza. A tűz mely esti tíz órakor ért véget és körülbelül huszezer korona kárt okozott, úgy keletkezett, hogy *Morgenstern* *Alajos* anyjának e házban üzlete volt és az asszony este leküldte a fiát *Csimponériu* *Julián* szolgával a pincébe, hogy benzint hozzanak fel a pincerakj

tárból. Morgenstern vigyázatlanságból gyufát gyújtott a nyitott benzines hordó mellett, mire a benzín reppenéses durranással felrobbant és a pincét lángbaborította. Csipponerim súlyos égési sebeket szenvedett, az egész raktár leégett és az épület egyik fele is. Morgenstern a lugosi törvényszék a Btk. 485. szakaszába ütköző tűzvész okozása és gondatlanságból okozott súlyos testi sértés büntetése miatt 50-50 korona fő és 20-20 korona mellékbüntetésre ítélte. Ma foglalkozott ügyével a tomesvári királyi tábla Stein József elnöklete alatt és az elsőbíróság ítéletét a perrendtartás 385. szakaszának c) bekezdése alapján megemlékeztetve, *vádoltat nyolc havi fogságra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte.*

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. M. Sorsjegyei nem nyertek.

K. R. Határozottan talentumos munka.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

= A Maros szabályozása érdekében tudvalevőleg az erdélyi iparkamarák felterjesztést intéztek a földmivelésügyi kormányhoz. Hunyadvármegye alispánja e sürgős és égető kérdést külön is figyelmébe ajánlotta a miniszternek. Serényi Béla gróf most válaszolt a felterjesztésre és kijelentette, hogy a míg a Maros alsó szakasza rendezve nincs, annak általános szabályozása adig nem történhetik meg. De ha az egyes közösgék, a partmentiek, önjutták a folyórendezést, azt nemcsak hogy engedélyezni, de anyagi erővel is támogatni fogja.

= Tenyészbikavásár Aradon. Az Arad vármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 13 án, Aradon, a honvéd huszár lakotanya megett fekvő barak istállóiban rendezti XII. tenyészbika vásárját, amely iránt még az előző éviéknél is nagyobb érdeklődés mutatkozik úgy a tenyésztők, valamint a vásárló közönség körében. A vásárra vonatkozó bejelentéseket az egyesület már lezárta s e szerint 178 darab simentháli, 22 darab magyar és 8 darab pinzgauer fajta, vagyis összesen 208 darab tenyészbika lett eladásra bejelentve.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Táborlati tudósítás.

Budapest, március 6

Készáru.

Amerika 1/4-el olcsóbb. Elkelt 8 ezer mm. 5 fillérral olcsóbb áron.

Határidő.

Déli 2 órai
zárlat zárlat

Buza 1913. áprilisra	11:47-11:48	11:50-11:51
Buza 1913. októberre	12:17-12:18	12:18-12:19
Rozs 1913. áprilisra	9:75-9:76	9:72-9:73
Rozs 1913. októberre	9:67-9:68	9:64-9:65
Tengeri 1913. májusra	7:47-7:48	7:48-7:49
Zab 1913. áprilisra	9:74-9:75	9:78-9:79
Zab 1913. októberre	8:62-8:63	8:64-8:65

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (márc 6)

Osztrák hitel	681 50
Magyar hitel	824 25
4% koronajradék	84 10
Osztr.-magy.-államvasút	708 50
Jelzálogbank	486 50
Lezámitolóbank	516 50
Hazai Bank	281 50
Magyar Bank	568 50
Keresk. Bank	3595 --
Rimamurányi	701 --
Salgótarjáni	751 --
Köszti Vasút	661 --
Városi Villamos	370 --

Bécsi értéktőzsde (márc. 6.)

Osztrák hitel	638 50
Magyar hitel	821 50
Osztrák-magyar államv.	709 50
Déli vasút	115 25

Felolós szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Pénteken 1913. március hó 7-én

A Bérlet A) Bérlet
Király Ernő a budapesti Király Színház művésze
nek vendégfelléptével.

Leányvásár.

Bredell operette 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenéjét szerző: Jakobi Viktor. Karnagy: Tilker Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Harisson Jack Várnai Jenő.	Korcsmáros	Herold Ede.
Harissonné Benkőné.	Kapitány	Koltai L.
Lucy leányuk Diósey Nusi.	Lelkész	Ajtai Ödön.
Gr. Rottenberg Polgár S.	Bessy	Sz. Rontay B.
Fritz, fia Győző A.	Sa n	Kahler K.
Miggles Tom Király Ernő	Egy anya	László Etel.

Kérdets este 1/2 órákat.

NYILTÉR.*

Uri lakás

a Batthyány-utca 10. számú házban, áll 4 utcai, 2 udvari szoba, 2 előszoba, fürdőszoba, konyha, kamarából és 2 pincéből,

május hó 1-re

kiadó.

1498

Bővebb felvilágosítást ad a házmester.

Mauthner magvak

u. m. lucerna, lóhere, fű, takarmányrépa, kertvirág és az összes itt fel nem sorolt magvakat napiárban; ugyszintén friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint

Naponta friss pörkölésű legfinomabb „Japán“ kávé nagyban és kicsinyben kapható

1841

Färber Lajos

fűszerkereskedésében

Arad, a „Fekete kutyához.“

Alapított 1832. évben. Telefon 311.

Csödtömegből

visszamaradt alant új könyvek kiadását.

Kristóffy. választójogi bevezedek 4 kor. helyett 1 kor 50 fillér. Br Horváth. Parlamenti választójog 4 kor. helyett 2 kor. Kautz, Nemz. gazd. eszmék 6 kor. helyett 2 kor. Dániel, Föld és társadalom 10 kor. helyett 5 kor. Szeberényi, Parasztkérdés 3 kor. helyett 1 kor. 50 fillér. Méray-Horváth, Társadalomtudomány 7 kor. helyett 3 kor. Faragó, Kossuth barokk kora 10 kor. helyett 3 kor. Modern könyvtár: számonként 40 fill. helyett 20 fillér. Olcsó könyvtár: számonként 20 fillér helyett 10 fillér. Magyar könyvtár számonként 30 fillér helyett 15 fillér. Filléres könyvtár: számonként 60 fillér helyett 30 fillér. Tudományos zsebkönyvtár számonként 70 fillér helyett 35 fillér.

1242

Azonkívül magyar-, német-, szépirodalmi- és tudományos művek, törvények, ifjúsági iratok, papíráru, írószerek, üzleti könyvek stb. félárban.

Uj festőminták!!

DÉCSI GÉZA

könyv- és papirkereskedésében Arad, Furray-utca (Gróf Hunyadi-palota.) Városi és megyei telefon 902.

György

Menyhért

és társa Arad,

Andráss -tér 8. sz.

a Minorita templom bejáratával szemben

Tavaszi újdonságaink megtekintésére felhívjuk a n.é. hölgyközönség szives figyelmét.

Újdonságok és eredeti modellek

Divat felöltők

Angol raglanok

Félhosszu raglanok

Leány kabátok

Gyermekfelöltők

Divat kosztümök

Angol kosztümök

Divat blousok

Divat aljak

Pongyolák

Szabott árak! Telefon 855.

URÁNIA SZÍNHÁZ

március hó 7., 8-án péntek, szombat:

SARAH BERNHARDT

a legnagyobb francia tragika és művésztársulata felleptével

ERZSÉBET ANGOL KIRÁLYNŐ

Nagy történelmi dráma 3 felvonásban. Irta: Emile Moreau.

„Sarah Bernhardt“

a legnagyobb francia tragika a nyár folyamán egy mozgófénykép címszerepét játszotta el, melyért 836.000 korona honoráriumot kapott. A páratlanul nagyszerű három felvonásos dráma szövegét Emile Moreau írta és Erzsébet királynő életének tragikus epizódjait viszi vászonra. A minden részletében bámulatos művészzel interpretált briliáns felvétel egyes szerepeit a Sarah Bernhardt Színház legkiválóbb tagjai alakítják.

„Pesti Napló“

Sarah Bernhardt az Erzsébet királynő című mozi-dráma címszerepét játszotta el és a filmgyár tízennyézer font sterlinget, háromszázharminchat-ezer korona fellépési díjat fizetett a művésznőnek, az egyharmad millió koronával honorált Bernhardt alakításához hasonló nagy művészet ezideig nem sugárzott le mozivászorról.

„Die Zeit“

a dráma, melynek címszerepét Sarah Bernhardt játsza, mély hatást keltett... a filmrendezésen a nagy művész talentuma érzik meg, a felvétel sikerét biztosítja a premier publikum elragadtatása... az előadás végén a tomboló tetszésnyilvánítás a legforróbb színházi estékre emlékeztet...

„The Newyork Herald“

...mikor az Erzsébet királynőt tegnap először bemutatták, embertömegek szorongva várták az előadás megkezdését... az isteni Sarah-t akarták látni egy néma drámában, mely szerelemmel kezdődik és halállal fejeződik be a nagy művész játék feledteti velünk a hang hiányát...

„Frankfurter Zeitung“

jelenetről-jelenetre érdekesebb ez a mozgófénykép, mely az előkelő közönség elismerésével találkozik a rendezés, a dekorációk, a staffárs és a 14.000 font sterling, amit az isteni Sarah ezért a fellépésért kapott: szédületes arányok, csodálatra érdemesek... mégis csak zseniális Ön asszonyom!

„Erzsébet királynő“

Erzsébet angol királynő Sarah Bernhardt
Carlof Essex ... M. Lau Tellegen
Sir Francois Drake ... M. Marcel Decour
Carlof Nottingham... M. Georges Hadudian
Lord Bacon ... M. Robert Chameroy
Lady of Nottingham ... Mlle M. L. Derval
Udvarhölgyek, hercegek, testőrök, katonák.
Történik Angolországban 1558-tól 1603 ig.

„Frenden Blatt“

...valóságos színházi premió volt. A nézőközönség között ott láttuk Bienenrth kormányzót, Du-maine francia nagykövetet, Sir Fairfor bartwright angol főkonzult, C'laidditi perzsa nagykövetet, Neumayer polgármestert, számtalan mágnást és színeszt, akik mind Sarah Bernhardt örökszép művészetét jöttek megcsodálni.

Neues Wiener „Tagblatt“

...láttuk Sarah Bernhardtot pantomimikai szerep körben... bámulatos, hogy ez a művész milyen tisztán őrizte meg ifjúi üdőségét... nagysága ép n abban tűnik ki, hogy játéka ma is plasztikusan szép és temperamentuma a legifjabb színésznőt is megszégyeníti... a dráma festői részletei csodálatraméltóak.

„Neue Freie Presse“

A dráma frappáns jelenetei alkalmat szolgáltatnak Sarah Bernhardtnek, hogy hatalmas tehetségének teljében brillirozhassa színészi tudását és mimikai művészetét... a publikum, melynek sorában a legelőkelőbb társaság tagjait látuk, nagy tisztelettel fogadja a rendkívüli pompával kiállított mozgóképet.

„Le Matin“

...mozi drámákról Moreau Erzsébet királynő című háromfelvonásos után bátran lehet premió kritikákat írni... a tova suhanó életet örökíti meg ez a film és ami eddig veszendőbe ment, megmenti a pusztulástól a mimikai művészetet... Sarah Bernhardtrol anakronizmus volna dicsőhimnuszokat zengeni...

Nyomtatványok

iszénes és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.t. nyomdájában

Butor végkiárúsítás.

Már csak egy finom háló- és egy ebédlő szoba butorom és két könyvszekrényem van, melyeket felele olcsó áron kiárúsítanék, kérem a n. é. közönséget, hogy engem v. vőszándékkal felkeresni szíveskedjen. 1466

Arad, Kápolna-utca 6/b sz.
Varga József.

Száraz aprított négy vágású tűzifát 2 Kor. 80 fill., házhoz szállítva vagon és öl fával is szolgálhatunk.

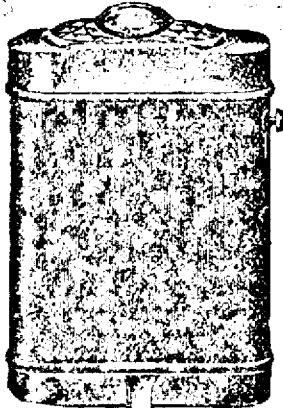
Azonkívül ajánljuk fafűrészelő motorgépeinket.

Iván és Burián

Tökölly-tér 1. sz.
Katalin fürdő udvarában.
Telefon: 811. 1293

Villanyos zseblámpa

minőség friss
töltésnél.

Villany-berendezések, villany-órák.

Dinamó gépek, villany-motórok minden kaphatók

Kalmár Józsefnél
Arad, Salacz-utca 2. sz. 1681

Pathefonok

és Pathe-fonószek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben. 497

Az Andrássy-téren

az első emeleten

irodának, vagy diva'salonnak alkalmas utcai lakás május 1-re

k i a d ó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Ha finom
Teát, Rumot
óhajt forduljon
Vojtek és Weisz-céghez
Aradon.

Teák.		Rumok.	
	Kor.		Kor.
1 csom. igen fin. keverék	— 50	1/2 lit. ún. „Hungaria“	1.10
1 „ „ „ „	1—	1 „ „	2.20
1 „ „ „ „	2.—	1/2 „ „ Jamaica II.	1.80
1 „ fin. keverék 1/4 k. 6	2.50	1 „ „ „ II.	2.60
1 „ „ törmelék	— .40	1 „ „ „ I.	1.80
1 „ „ „	— .80	1 „ „ „ L.	3.60
1 „ „ „	7.—	1/2 „ „ „ fortlor.	2.70
1 „ Popoff-féle 4 sz.	7.—	1 „ „ „	5.40
1 „ „ „ 6 „	5.50	1/2 „ „ „ santiago.	3.70
1 „ „ „ 8 „	4.50	1 „ „ „	7.40

Postai megrendelések naponta pontosan eszközöltetnek.

Általánosan kedvelt legjobb hatású

és ízű **Hajós-féle** most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Fagydagánatok

elmuasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő

festeni anélkül, hogy a színt le lehet mosni. Ara 2 korona.

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszer-tárában ARAD, Andrássy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Az ingatlanforgalmi és Parcellázóbank r.-t. Arad, Petőfi u. 1. sz. (Telefon 881.) áruba bocsájtja az Arad város határában lévő a Pécskai országút mellett elterülő

Prohászka dülő

67. sz. (volt Kristóffy-féle) 210 kis holdas ingatlanát igen előnyös fizetési feltételekkel. A tanya 40—50 kis hold földdel egy tagban, többi 5—10 holdas parcellákban

adatik el!

III-581.

Alkalmi vétel és eladások

Ékszer-tárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Óra- és ékszerész
Wellner Károly-utca, Minczits-paleta

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek. Telefon 438. Telefon 438

Permetezőjavítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hosszú való legjobb minőségű gummicsővek legolcsóbb gyári áron. A szivattyu-hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlőmagvak, héjak és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik, és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel. 1704
Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgáltatást. — a gép jóműködéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás) hosszú való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű, belső gummirészt kenderesívvel a legolcsóbb árban.

Kutak

a hosszúvaló csővekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

HÖNIG OTTÓ

M. kir. szabadalmazott tüzi fecskendők- és szivattyukészítő.
Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Apró hirdetések

LEVELEZÉS.

Szőke
asszonynak levele van 1502

„Tabaróna“

Amit küldtél, azok között volt. Sajnos, lehetetlen megtennem. Pali szombaton átutazik Homonnán. Üdvözlünk. Anikó. 1509

ELLÁTÁS.

Ki volna hajlandó

urú nőnek, az evangélikus templomhoz közel, ebédkosztot adni, 3-4 tál ételt naponta. Ajánlatokat kérek „347“ jeligere a kiadóhivatalba. 1505

ÜZLETEK.

Kiadó vendéglő.

Ujmikolaka legforgalmasabb helyén, Fő-ut 1. sz. alatt, jömeneteli vendéglő kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Uradalmi központi iroda Ujarad. 1510

OKTATÁS.

Kereskedelmi szaktanfolyam.

amely már 5 éve áll fenn, újabban a „Gyakorló gyorsírók társasága Budapest“ szakfelügyelete alatt áll és vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan adja elő. Március hó 1-én új tanfolyam vette kezdetét mérsékelt tandíjakkal. Beiratkozni még mindig lehet. Végzett növendékeim részére az állasközvetítés díjtalan. Telefon 5-13. Ziffer Sándor, Andrássy-tér 21. szám. I. emelet. 718

ALKALMAZÁST NYER.

4 középszkolát végzett gyakornok azonnal felvétetik. Csukor László, fakereskedés. 1507

Egy

öttyes fű könyvkötészetünkbe, heti fizetéssel tanulónak felvétetik.

KIADÓ LAKÁS.

Egy utcai és egy udvari szobából álló garçon lakás kiadó. Apponyi Albert-körút 1. sz. alatt.

Modern

földszinti lakás, mely áll 5 szobából, előszobából, csukott folyosóval és minden egyéb hozzátartozósból 1913. május hó 1-re gróf Apponyi Albert-ut 1. sz. alatt kiadó.

Ferenc-tér 6. szám alatt

egy 4 szobás lakás, nagy előszobával, fürdőszobával, gázbevezetéssel, április 1-től; egy 8 szobás lakás, nagy előszobával, fürdőszobával, gázbevezetéssel, május 1-től kiadó. 1261

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Arabszék

anyja telivér, apja félvér 3 éves pej, 67 cm. magas, tenyészizgazolvánnyal ellátva, eladó 1400 koronáért Rauchbauer Nándornál U-szentanna. 1487

Cséplőszekrény 8-as

használható állapotban, 600 koronáért sürgősen eladó. Arad, Vajassy József-utca 9., ajtó 2. 1506

Karfiol,

Masanszki alma olcsó árban kapható Deák Ferenc-utca Fehér Kereszt-épület, Galler Anna. 1483

Eladó

10 HP. 6 lóerejű cséplőgarnitúra magyar államvasúti gépgyár gyártmánya, 2 éves. Cím a kiadóhivatalba. 1263

Párisi divatalbum

a legújabb 800 tavaszi eredeti francia színes modell-képpel K 2-50 kaphatók Pichler Sándor könyv-és papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 808. 5311

KÜLÖNFÉLE.

A legpompásabb

zöld paprika azt kapjuk ha levesbe, mártásba vagy szalonnára pár csepp zöld paprika kivonatot csepegtünk. Egy üveg Zöld Paprika kivonat ára 1 korona. Földes Kelemen gyógyszertára, Arad. 1224

Diamant Jenő

Waltzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári Iskolával szemben) épület és díszmű bádigos munkákat legjutányosabban készít úgy helyben mint vidéken. 511

Tavasza!

Az összes legújabb francia divatalapok, minden magyar és külföldi szépirodalmi lap állandóan raktáron. Nagy készlet teljesen új elsőrendű költői és szépirodalmi munkákban félárban. Krausz Paulin színházépület. 1211

Takszámterese

Bér-autók

Telefonszám 816

2281

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 3. sz.

Gőz-

Téglagyár

Arad—Mikolaka.

Cégtulajdonos:

Pollák Sándor Arad, Nádor-u. 14.

Telefon } Városi iroda 55.
Aradi gyár 938.
Mikolakai gyár 515.

Készít Aradon
(textil-gyár mellett) géppel gyártott falazó-, kut-, travers-, kémény- és idomtéglákat legkitűnőbb minőségben.
Mikolakai gyárban
kézzel vert falazó téglát.

651—1913. tkv. szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a világosi takarékpénztár r. t. végrehajtónak Ziga Száv és Dronka Traján világosi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 133 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az aradi kir. tsvék, illetve a világosi kir. bíróság területén levő, Világos község határában fekvő a világosi 3640. sz. tjkvi A. + 1. sor, 12279. hrsz. szőlőnek 533. a. Dronka Traján nevében álló 5/6 od részre 150 kor., az 574. sz. tkvi A l. 1—5. sor 1191., 1192. és 6080/b, hrsz. 1154 össz. ház és kenderföldre 1877 kor., a 776. sz. tkvi A + 1. sor. 10532. hrsz. kaszálóra 207 kor., az A + 3. sor 10778. hrsz. kaszálóra 695 kor. s az A + 5. sor 1095254/b hrsz. szőlőre 504 kor. s az 1882. sz. tkvi A + 1. sor 12279 sz. hrsz. szőlőre 236 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és a fentebb megjelölt ingatlan az 1913. évi május hó 5-ik napján d. e. 9 órakor a kir. bíróság mint tkvi hatóság hiv. helyiségébe I. sz. ajtó alatt megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez leenni, avagy az 1886. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni; az árverési vevő tartozik nyomban a bánat-

pénzt a vételár 10%-áig kiegészíteni.

Világos, 1913. évi február hó 15. Kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Povolni, s. k.

1508

kir. bíró.

1912. V. 2608/2. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság fenti számú végzése által Pollacsek, Funk & Grünhut wieni cég jelentkező végrehajtató javára 787 kor. 38 fillér tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1460 koronára becsült tüzmentes pénzszekrény és üzleti felszerelésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Ezen árverés M. H. Wallerstein cég 350 kor. Burian & Bunzel-cég 324 kor. 85 fillér, Franz Kneschel-cég 270 kor., Prager Escompte bank 297 kor. 25 fillér, Adolf Baschrach & Co. 216 kor. és S. Stapler cég 269 kor. 50 fillér követelése és jár. erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Asztalos Sándor-utca 4. sz. a. leendő eszközlésére 1913. évi március hó 18-ik napjának d. e. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1913. évi február hó 24. napján.

Györfly Arnold,
bíróági végrehajtó.

1508

Mihalik Béla szőlőnagybirtokos, szőlőoltványtermelő, Gyorok.

Utóbbi évek szárazsága ugyancsak sok pótlást követelt szőlőnkben s évtizedek óta tett tapasztalatok után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a szőlők pótlására legcélszerűbb a késsel készített úgynevezett száraz gyökere-oltvány.

Ezt az aradhegyaljai borvidéken nem készítik, mert alig fizeti ki magát, mert míg a melegebbi stratiifikált oltványok 50%-ig sikerülnek, a hársal készített oltványokból alig 30-40% sikerül.

Hogy a szőlőpótlásokra a szőlőbirtokosok is

1236

az egyedül jól bevált száraz kötött szőlőoltványokhoz

jutányos áron juthassanak, elmúlt évben oly mennyiséget készíttettem, hogy azokból eladásra kétszáz ezer darab jutott, mely oltványok dus gyökérzettel, jól összeforrvan, első osztályú minőségben 28 borfajban darabonként 20 fillérért árusítom. Csemege fajokban darabja 24 fillér. Fajlisztaságot kezeséret vállalom. Gyökerecs Riparia Portalis szőlővevőre 32 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál.

Mihalik Béla, Gyorok.

POSTA-

csomag, ajánlott-levél és utalvány

feladási könyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.
nyomdájában József főherceg-ut 23. sz.
a Kossuth-szoborral szemben.

Női és férfi ruhák vegyi tisztítása és festése.

Strucctoll és tollboák festése

Diamant Ferencz

villamos világítás, telefon-csengő berendező, csillár- és izzótestek raktára 8161

Deák Ferenc-u. 7.
Telefon 595. szám

Ne festessen addig senki,

ameddig a legdivatosabb mintalapjaimat meg nem nézi. Kivánatra készséggel bemutatom.

Izléses munka!
Figyelmes kiszolgálás!
Szo' id árak! 1001

Fischer Ármin

szobafestő és mázó
Vörösmarty-utca 3. Telefon 633.

Knapp Sándor Arad,

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete. 1205'

Felvételi üzlet: Weitzer János-u. sarok a főpostával szemben
Telep: Magyar-u 26 Vidéki megrendelések gyors és pontos kiszolgálása.

Gallérok és kézelők gőzmosása és vasalása tükörfénnel hófehérré.
Figyelmes kiszolgálás.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Aradon a vásártéren, honvédhuszár-laktanya melletti egyedül álló

városi nagyvendéglő,

ahol az országos és heti állatvásár állandóan lesz megtartva, f. évi április hó 1-re kiadó. Bővebbet: 1501

Reusz Sándor sörraktárába

Boros Beni-fér 5. sz.

4037—1913. kh. sz.

Hirdetmény.

Utóbbi időben az tapasztaltam, hogy különösen az Andrássy-tér és környékén a köztisztaság rovására állandóan nagy mennyiségű röpcédula és egyéb papírszemét lesz széjjel szórva, eldobálva.

Ezen papirdaraboknak az utcán és löztereken való széjjel-szórása a köztisztaságról alkotott és a m. kir. belügyminiszterium 55524—892. számú intézményével jóváhagyott szabályrendelet 1. §-ába ütköző és 10. §-a szerint minősülő kihágást képez.

Figyelmeztetem ennél fogva a város közönségét, hogy papirdaraboknak széjjel szórásától, eldobásától tartózkodjak, mert mindazok, akik jelen szabályrendeletet meg nem tartják, illetve azt megszegik, a fent hivatkozott szabályrendelet 10. §-a alapján 2 koronától 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, fizetése képtelenség esetén 6 órától 2 napig terjedhető elzárással lesznek büntetve.

Arad, 1913. évi február hó 25.

Greén,
főkapitány.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

A TAVASZI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M.:

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Selyem- és Etamine-
köpenyegek,
Leánykabátok,
Gyermekfelöltők,

Angol kosztümök,
Troteur kosztümök,
Gyermek ruhák,
Divat blusok,
Pongyolák,
Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.